

Följeslagarna är denna ummas bästa — men inte ofelbara

Fråga

Det nämns en hadith om att profeten en dag efter bönen sade till följeslagarna: "Fråga mig om vad som helst och jag ska svara er." En följeslagare reste sig och frågade: "Var kommer jag att befinna mig i nästa liv?" Profeten sade: "I elden." Min fråga är: vem var denne följeslagare, och hur kan en följeslagare gå in i elden? Var snäll och förtydliga denna hadith.

Svar

Lovprisningen tillhör Allah, och frid och välsignelser över Hans sändebud.

Första delen — Hadithen

Al-Bukhari (7294) och Muslim (2359) återberättar från Anas ibn Malik, må Allah vara nöjd med honom, att profeten kom ut när solen börjat sjunka, förrättade middagsbönen och steg sedan upp på predikstolen. Han talade om Timmen och nämnde att stora händelser föregår den. Sedan sade han: *"Den som vill fråga om något, låt honom fråga — vid Allah, ni frågar mig inte om något utan att jag berättar för er medan jag befinner mig på min plats."*

Följeslagarna är denna ummas bästa — men inte ofelbara

Anas sade: Folket grät mycket, och Allahs sändebud upprepade: "Fråga mig, fråga mig." En man reste sig och frågade: "Var är min inträdesplats, o Allahs sändebud?" Han sade: *"I elden."* Sedan reste sig Abd Allah ibn Hudhafa och frågade: "Vem är min far, o Allahs sändebud?" Han sade: *"Din far är Hudhafa."* Sedan upprepade profeten åter "Fråga mig, fråga mig", varpå Omar föll ner på sina knän och sade: "Vi är nöjda med Allah som Herre, islam som religion och Muhammad, frid vare med honom, som sändebud." Profeten tystnade när Omar sade detta. Sedan sade han: *"Vid Honom i vars hand min själ är — paradiset och elden visades mig nyss längs denna vägg medan jag bad, och jag har aldrig sett något liknande vad gäller gott och ont."*

Mannens namn

Ibn Hajar, må Allah förbarma sig över honom, sade:

"Jag har inte funnit denne mans namn i någon av återberättelsernas vägar — som om de medvetet utelämnade det för att dölja hans identitet."

Det finns heller ingen nytta för tjänaren i att känna till mannens namn, och ingen skada för hans religion om han inte känner till det. Därför lades ingen vikt vid att specificera det.

Andra delen — Hur kan en följeslagare gå in i elden?

Det finns tre möjliga förklaringar:

Första möjligheten: Han var en av hycklarna. Allah underrättade Sin profet om hans tillstånd. Under profetens tid fanns det hycklare som bad, fastade och dyrkade Allah i det yttre men i verkligheten hörde till hycklarna. Allah sade: *"Bland dem som är runt er av beduinerna finns hycklare, och bland Medinafolket — de har hårdnat i hyckleriet. Du känner dem inte — Vi känner dem. Vi ska straffa dem dubbelt, sedan ska de föras till ett stort straff"* [at-Tawba: 101]

Andra möjligheten: Han går in i elden på grund av en synd, men Allah räddar honom sedan och han går in i paradiset genom Allahs nåd och barmhärtighet.

Tredje möjligheten: Innebörden är att han är i elden om Allah inte förlåter honom — det vill säga att det är underställt Allahs vilja.

Följeslagarna är denna ummas bästa — men inte ofelbara

De två sista möjligheterna är troligast, och de stämmer med Ahl al-Sunnas grundprincip om de troende som begår synder.

Al-Bukhari (3074) återberättar från Abd Allah ibn Amr att en man vid namn Kirkira ansvarade för profetens lastdjur och dog. Profeten sade: *"Han är i elden."* Följeslagarna gick för att se på hans ägodelar och fann en mantel han stulit. Ibn Hajar kommenterade: *"Hans ord 'han är i elden' betyder antingen att han straffas för sin synd, eller att innebörden är: han är i elden om Allah inte förlåter honom."*

Tredje delen — Följeslagarna är inte ofelbara

Följeslagarna, må Allah vara nöjd med dem, är människor av kött och blod — en del av dem syndar och felar. Men de är sammantaget den bästa skapelsen efter profeterna och sändebuden. De är den bästa generationen och anses alla som pålitliga och rättfärdiga enligt muslimernas konsensus — men de är, lika med andra, inte ofelbara, och det är alla överens om.

När det gäller det som återberättats om att en del av dem begått synder eller hotats med straff — är det obligatoriskt att tänka väl om dem i detta och inse att det inte utesluter dem ur rättfärdighetens och välbehagandets krets.

Abu Muhammad ibn Hazm sade:

"Alla följeslagare är utan tvekan bland paradisetts folk. Allah sade: 'De av er som gav och kämpade före erövringen... alla lovade Allah det goda' [Al-Hadid: 10], och: 'De som det av Oss förutgått det goda för — de hålls borta från den' [Al-Anbiya: 101]. Sålunda är det fastslaget att alla hör till paradisetts folk."

(Citerat av al-Amir al-San'ani i Tawdih al-Afkar, 2/245)

Avslutning

Vi råder till att inte fördjupa sig i sådana frågor, utan snarare erkänna förtjänsternas folk deras förtjänst, vittna om deras godhet och rättfärdighet, hålla tillbaka från att fördjupa sig i deras angelägenheter utan kunskap — och hålla oss sysselsatta med oss själva.

Och Allah vet bäst.